

Com que el català és oficial, és obligatori

written by Llorenç Prats | 21 d'abril de 2026

L'ús social del català pot millorar més, a les escoles, als serveis públics, a la justícia i en el lleure o l'estudi. Ara bé, com tot plegat parteix de relacions privades, s'entenen espais on el català no es pot fer valdre quan són pocs que el parlen o fan veure que no l'entenen. Les ganes de participar i una bona educació mal entesa fan que es deixi el nostre idioma en segon terme, fora de l'espai comú, el social. I si a sobre la **diglòssia**, la intromissió de formes lingüístiques foranes, va guanyant terreny, la situació esdevé encara més problemàtica.

Espanya és un país europeu que obliga a saber el seu idioma, potser dels pocs, si no l'únic. Va ser una **imposició castellana** que el 1978 semblava normal, però no ho és. Prové de l'herència feixista espanyola, del cop d'estat del 1936 i de les seves aliances amb els nazis alemanys i italians.

Però només obliga a saber l'espanyol i no pas a parlar-lo. A Catalunya, i arreu dels Països Catalans, en tota la nostra nació, **l'espanyol és una llengua estrangera** on, per imposició de la Constitució del 78, se'ns obliga a saber-lo i els seus habitants tenen «el dret d'usar-la». És un dret, tot sigui dit, que s'exerceix conjuntament amb l'obligació d'entendre el català, atès que és oficial i l'oficialitat ens dona el dret suprem a usar sempre el català.

El problema real és l'obligació de saber espanyol. Estem obligats administrativament, en un cas únic a Europa, com **nació artificial, que és Espanya**, a saber un idioma que no és el nostre: l'espanyol o castellà. Però al mateix temps, tenim tot el dret a parlar i comunicar-nos sempre en català, en el nostre territori nacional. Vet aquí com es menja tot

plegat.

Només Espanya, de tots els països d'Europa, en el seu text constitucional suposadament democràtic imposa el deure de saber l'espanyol o castellà. L'espanyol és una imposició constitucional. **Ens obliguen a saber espanyol**. Si no sabem espanyol, què podria passar? Legalment, res, però a la pràctica mai podrem dir que no vàrem entendre els avisos, notificacions o peticions si són en el seu idioma.

Per això, aplicant aquest «deure de conèixer l'espanyol», l'oficialitat del català en el context de les relacions socials s'ha de fer valer només de forma implícita, quan l'espanyol ho és de forma explícita. I això avorreix, és desigual, genera cansament, i està pensat per liquidar un **tret nacional dels catalans**, el seu idioma i la seva identitat.

Sigui un deure explícit o no, a Catalunya es pot fer valer el català amb naturalitat. Sempre és possible emprar el nostre idioma i mai ha de ser una dificultat que algú no l'entengui. Mantenir el català val la pena i molta gent dona testimoni que és possible fer vida íntegrament en català. Però requereix esforç i quan hom busca comoditat per damunt de tot és quan l'Estat hauria de sortir al pas, mínimament. Per això, Catalunya, tota la nació, **necessita la independència**, no pas per fer obligatori el català, sinó per fer-lo necessari, millor i més fort.